

Efektívna verejná správa

CESTOVNÝ RUCH

Budovanie cyklotrás v extraviláne
a intraviláne obcí

Európska únia
Európsky sociálny fond

Operačný program
**Efektívna
verejná správa**

Vážená pani primátorka / Vážený pán primátor
Vážená pani starostka / Vážený pán starosta

Mestá a obce nepochybne zohrávajú dôležitú úlohu v ekonomickom živote a v poskytovaní verejných služieb na miestnej a následne regionálnej úrovni. V záujme dosahovania strategických cieľov územia a v snahe zvýšiť efektivitu a výkonnosť súčasného potenciálu jednotlivých obcí nášho regiónu sme sa v roku 2020 úspešne zapojili do projektu „Podpora rozvoja a optimalizácie verejných politík v samosprávach okresu Lučenec“ (Európsky sociálny fond, OP Efektívna verejná správa), ktorý zastrešuje Mesto Filákov a jeho Partner Obec Tomášovce.

Aktivity tohto projektu prebiehajú s dôrazom na podporu medziobecnej spolupráce, ktorá je jednou z kľúčových podmienok posilnenia miestnej úrovne územnej samospráv. Ak obce a mestá nebudú ochotné alebo schopné spolupracovať pri výkone svojich kompetencií, nenaplní sa jeden zo základných cieľov - efektivita verejnej správy. Všetky samosprávy disponujú rovnakými kompetenciami bez ohľadu na počet obyvateľov, hospodársky potenciál i daňovú a ekonomickú silu. Je známe, že mnohé obce na území okresu mesta Lučenec nemajú vypracované základné strategické dokumenty a zároveň tieto obce v dôsledku nedostatku personálnych a finančných kapacít, nie sú schopné uchádzať sa o žiadnu výzvu vyhlásenú na národnej alebo nadnárodnej, príp. európskej úrovni, ktorá by pomohla rozvoju ich obce. Zároveň je potrebné podporovať odstraňovanie medziregionálnych rozdielov.

Zmluva o poskytnutí grantu na tento projekt bola zverejnená 16.04.2021 a jej implementácia začala 01.05.2021. Hlavné aktivity, ktoré vychádzajú z územne platných programov hospodárskeho a sociálneho rozvoja, akčnými plánmi a pod. v programovacom období 2014-2020 ako aj 2020-2027, tohto projektu sú tri:

- Vypracovanie koncepčných, analytických a metodických materiálov pre potreby skvalitnenia a zefektívnenia verejných politík v oblastiach úsekov výkonu originálnych a prenesených kompetencií samospráv. Ide o 5 najzložitejších kompetencií v oblastiach: Stavebné konanie, Ochrana životného prostredia s dôrazom na nakladanie s odpadom, Školstvo, Sociálne služby a Cestovný ruch.

- Vyhľadávanie možností zapájania sa do aktuálnych národných a nadnárodných výziev. Manažovanie a metodická podpora pri vypracovaní projektov ako aj pri ich implementácii.

- Koordinácia a metodická podpora pre opatrenia na analýzu, aktualizáciu a tvorbu strategických a koncepčných dokumentov nevyhnutných k rozvoju samospráv okresu Lučenec, predovšetkým pomoc pri tvorbe programov rozvoja obcí.

Vyššie popísané aktivity zastrešuje odborný personál v 2 kanceláriách – vo Filákovci (na Mestskom úrade) a v Tomášovciach (na Obecnom úrade). Tento regionálny manažment sa usiluje o zladenie záujmov všetkých aktérov tak, aby ich aktivity viedli k rozvoju celého regiónu. So správnym plánovaním a pri efektívnom využívaní svojho potenciálu, môžu samosprávy zlepšiť svoju funkčnosť a zvýšiť životnú úroveň svojich obyvateľov.

Viac informácií – www.evsnovohrad.sk, www.reformuj.sk

Táto príručka spracúva postup povoľovania podľa legislatívy účinnej od 01.04.2024. Povinnosťou však je postupovať vždy podľa aktuálne platnej legislatívy.

CESTOVNÝ RUCH

Budovanie cyklotrás v extraviláne a intraviláne obcí

KOMPETENCIE, LEGISLATÍVA, PRAX

Obsah

ZOZNAM SKRATIEK	3
TERMÍNY A DEFINÍCIE	3
PREDSLOV	3
ČASŤ I.	
KOMPETENCIE OBCÍ V OBLASTI CESTOVNÉHO RUCHU	4
1. Význam cykloturistickej dopravy a cyklistiky v regióne/v obciach	4
2. Cykloturistická infraštruktúra	5
2.1. Cyklistická infraštruktúra	5
2.2. Doplnková infraštruktúra	5
2.3. Prvky cykloturistického značenia	8
2.4. Spôsob vedenia cyklistov/cyklistickej trasy	10
3. Pasportizácia existujúcej siete na Slovensku s ohľadom na okres Lučenec	12
4. Výstavba novej cyklotrasy v intraviláne a extraviláne obce	14
5. Evidencia cykloturistických trás	16
6. Návrh cyklistických trás na ich rozšírenie al. prepojenie v okrese Lučenec	17
7. Možnosti financovania cyklotrás	18
7.1. Národné granty	18
7.1.1. Na úrovni ministerstiev	18
7.1.2. Na úrovni samosprávneho kraja	18
7.1.3. Na miestnej úrovni	18
7.2. Štrukturálne fondy EÚ	18
ČASŤ II.	
LEGISLATÍVA/KONCEPČNÉ DOKUMENTY	19
ČASŤ III.	
PRAX	20
A. Postup budovania a značenia cykloturistických trás vo všeobecnosti	20
B. Schvaľovanie cyklotrasy spojenej so stavebnými úpravami	26
C. Schvaľovanie cyklotrasy bez terénnych úprav	29
ZÁVER	31
ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	32

Zoznam skratiek

CYK – cyklistická komunikácia
C – trasy pre cestnú cykloturistiku

MTB – trasy pre horskú cykloturistiku
STN – Slovenská technická norma
TP – technické podmienky

Termíny a definície

Cyklistická cestička - samostatná nemotoristická komunikácia určená pre cyklistov, oddelená od iných druhov dopravy.

Cyklistická doprava - nemotorový druh dopravy poháňaný ľudskou silou a lebo elektrickým pohonom (do 2,5 kWh a 25 km/h) využívajúci konštrukciu bicykla.

Cyklistická infraštruktúra - súhrn zariadení a opatrení, ktoré sú nevyhnut-

né na zabezpečenie náležitého chodu cyklistickej dopravy.

Cyklistická komunikácia - nemotoristická komunikácia určená na cyklistickú premávku s vylúčením alebo oddelením akejkoľvek motorovej dopravy (STN 73 6100).

Cykloturistická trasa (cyklotrasa) - cyklistická trasa s turistickým významom, značená cykloturistickým značením podľa STN 01 8028.

Predslov

V súčasnosti čoraz viac obyvateľov Slovenska vedie sedavý spôsob života, čo zasahuje do ich zdravotného stavu organizmu. Je nutné tento stav zmeniť a podporiť všetky investície v samosprávach spojených s pohybom, ako napríklad aj výstavbu cyklotrás.

Rozšírené používanie bicykla na Slovensku a konkrétne v okrese Lučenec sa pomaly rozbiehalo počas predchádzajúcich rokov, no najviac sa však rozbehlo počas pandémie COVID-19, keď bicykel bol jeden z možností trávenia voľného času v prírode. Používanie bicykla súvisí aj s rozšírením ekologického povedomia ľudí a tiež zvýšením popularity v používaní bicykla a preferovania zdravého životného štýlu.

Samosprávy v okrese Lučenec sa

snažia už dlhšie roky pripraviť podmienky na rozvoj cyklistickej dopravy a zvýšiť tak záujem o tento spôsob prepravy na kratšie vzdialenosti nielen pre svojich obyvateľov, ale aj pre návštevníkov s cieľom zosieťovať a predstaviť prírodné zaujímavosti a kultúrno-historické pamiatky, rôzne atraktivity obcí a regiónu. Zvyšuje sa aj záujem zo strany návštevníkov okresu Lučenec spoznať región a stráviť v ňom dovolenku zo sedla bicykla. Vybudovanie cyklotrasy v obci nie je jednoduchá záležitosť, je to finančne náročné, prináša to dlhšiu prípravu.

Cieľom publikácie/príručky je pri-niesť komplexné informácie o budovaní cyklotrás v intraviláne a extraviláne obcí a zároveň napomôcť tak regiónu pri rozvoji cestovného ruchu.

I. ČASŤ

KOMPETENCIE OBCÍ V OBLASTI CESTOVNÉHO RUCHU

1. Význam cykloturistickej dopravy a cyklistiky v regióne/ v obciach

Obec v zmysle zákona č.91/2010 Z.z. o podpore cestovného ruchu môže iniciovať vznik oblastnej organizácie a podieľa sa na spolufinancovaní jej aktivít, vytvára vlastné finančné zdroje na realizáciu aktivít v cestovnom ruchu, buduje infraštruktúru podporujúcu aktivity v cestovnom ruchu, ktorá spadá do pôsobnosti obce.

V zmysle zákona č. 416/2001 na obce prechádzajú pôsobnosti na úseku cestovného ruchu a to formou vypracúvania programov cestovného ruchu /súčasťou týchto programov je aj definovanie problematiky výstavby a rozširovania cyklotrás v obciach alebo regióne/ a koordinovaním spolupráce právnických osôb vo veciach cestovného ruchu /napr. spoločnej podpory budovania cyklotrás v obciach alebo regiónoch/.

Pre obce/región je nevyhnutné podporovať cyklistickú dopravu a cyklistiku aj z nasledovných dôvodov:

Ekonomické dôvody:

Neustály nárast cien pohonných hmôt a cien cestovného, stále častejšie dopravné zápchy a z toho prameniace časové straty pri preprave autom či

verejnou osobnou dopravou čoraz viac zvyrazňujú prednosti cyklistickej dopravy. Rozvoj cykloturistiky rozširuje možnosti poznávania krajiny a trávenia dovolenky na Slovensku, čo je príležitosť pre rozvoj služieb a rast zamestnanosti najmä vo vidieckych oblastiach. Zároveň ponúka alternatívu v podobe udržateľného rozvoja cestovného ruchu a zabezpečuje pracovné miesta v rôznych oblastiach služieb súvisiacich s bicyklovaním.

Ekologické dôvody:

Bicykel je dopravným prostriedkom, ktorý neprodukuje žiadne škodlivé emisie do ovzdušia. Jeho prevádzku tiež sprevádza podstatne menší hluk a vibrácie v porovnaní s motorovou dopravou. Používanie bicykla si nevyžaduje spotrebu žiadnej energie a prispieva tak hneď k dvom cieľom Európskej komisie: znižovať závislosť na fosílnych palivách a znižovať emisie skleníkových plynov.

Zdravotné dôvody:

Bicyklovanie je odporúčané ako výborný preventívny prostriedok, ktorý vedie k zníženiu rizika srdcovo-cievnych ochorení, ochorenia na diabetes

mellitus II. typu (cukrovky), vzniku obezity a k zníženiu rizika vysokého krvného tlaku. Exhaláty z dopravy v sídelných útvaroch sú považované za hlavnú príčinu porúch dychového aparátu a preto zastavenie rastu automobilizácie v mestách priaznivo ovplyvní zdravie obyvateľov.

Sociálne dôvody:

Bicykel je vhodným a dostupným dopravným prostriedkom pre všetky so-

ciálne vrstvy a zároveň vedie k samostatnosti a podporuje nezávislosť detí a mladých ľudí. Pri návšteve mesta s klímou priateľskou voči cyklistom a s väčším počtom cyklistov v uliciach sa nedá nevšimnúť si, ako tento fenomén pozitívne vplyva na spoločnosť a na kvalitu života. Bicyklovanie totiž dáva priestor k väčšej socializácii a bližším kontaktom medzi ľuďmi.

2. Cykloturistická infraštruktúra

2.1. Cykloturistická infraštruktúra

Cykloturistická trasa (cyklotrasa) môže byť vedená intravilánom, extravilánom, v lesnom, horskom alebo poľnom prostredí. Zároveň musí byť na cykloturistických trasách, po ich zákonnej legalizácii v zmysle slovenskej legislatívy, osadené orientačné cykloturistické značenie.

O sieť cyklotrás sa na Slovensku starajú rôzne subjekty. Rozhodujúcu časť siete cyklotrás spravujú združenia zastrešené Slovenským cykloklubom. V malej miere správu nad cykloturistickými trasami na seba prevzali samosprávy.

2.2. Doplnková cykloinfraštruktúra

Okrem vybudovania cykloturistickej trasy je nevyhnutné vybaviť túto cyklotrasu aj doplnkovou infraštruktúrou, ktorá poskytuje cyklistom určitý komfort, bezpečnosť a zlepšuje orientáciu cyklistu v teréne.

A. Stojany na parkovanie bicyklov/

odstavné zariadenia pre bicykle

Na Slovensku neexistuje žiadna technická norma či metodický pokyn, ktoré by sa venovali umiestňovaniu či technickým parametrom zariadení slúžiacich na parkovanie bicyklov. Na parkoviskách pri verejných inštitúciách, zariadeniach výroby, zdravotníctva, kultúry, športu, služieb, a dopravy je povinnosť vytvárať parkovacie miesta pre bicykle.

Každé odstavné zariadenie pre bicykle musí spĺňať nasledujúce parametre:

- bezpečné zaistenie bicykla,
- možnosť uzamknutia rámu,
- viditeľné pre cyklistu,
- stabilné pri väčšej záťaži,
- dostupné na bicykli,
- bezbariérový prístup,
- jednoduchá údržba.

V prípade umiestnenia cyklistického stojana v tmavom neosvetlenom priestore, je nutné zabezpečiť jeho osvetlenie.

Na miestach s dlhodobým státím (viac ako 8 h) sa odporúča budovať kryté cyklistické stojany, resp., parkovacie domy pre bicykle z dôvodu ochrany pred poveternostnými vplyvmi.

B. Cyklistické odpočívadlá

Cyklistické odpočívadlá sú miestami pre oddych a posedenie cykloturistov, ale i miestom úkrytu pred zlým počasím. Umiestňujú sa pri cyklistických trasách. Príjazd musí byť plynulý a bezpečný. Cyklistické odpočívadlo je spravidla vybavené:

- krytým prístreškom (veľkosť závisí od intenzity cyklistov a počtosti prístreškov pozdĺž cyklotrasy),
- lavičkou na sedenie a stolom,
- informačnou tabuľou s mapou,
- smetným košom,

- cyklistickými stojanmi,
- v prípade, ak je to možné, osvetlením (nie je to podmienkou).

Na menej frekventovaných cyklotrasách je možné použiť aj cyklistické odpočívadlo s jednoduchším vybavením.

C. Cyklistické spomaľovače

Cyklistické spomaľovače sa umiestňujú tam, kde je nutné znížiť rýchlosť cyklistu. Na spomalenie cyklistov na cyklistických cestičkách sa môže použiť optické (zvislé a vodorovné dopravné značenie, reflexné značenie, bodové blikajúce osvetlenia a iné) a fyzické (zúženie vozovky, stúpanie, profilové zábrany, iné typy spomaľovačov a iné). Jednotlivé spomaľovacie prvky však musia byť označené a musia byť viditeľné pre cyklistu z dostatočnej vzdialenosti (aj v noci).

D. Zábradlia

Navrhujú sa na ochranu cyklistov pred pádom z telesa cyklistickej komunikácie alebo na zabránenie ich vstupu na jazdný pás.

Zábradlia:

- sa umiestňujú mimo prejazdný profil cyklistickej komunikácie
- musia mať výšku aspoň 1,30 m (odporúča sa výška 1,4 m)
- nesmú zasahovať do prejazdného profilu cyklistickej komunikácie
- ak je to možné, odporúča sa bezpečnostný odstup 0,25 m od zábradlia
- začiatok sa odporúča doplniť výraznou retroreflexnou úpravou.

Zábradlie sa navrhuje podľa veľko-

sti sklonu svahu. Navrhuje sa, ak svah je bližšie k cyklotrase ako 5,00 m.

E. Závary a stĺpiky

Závary a stĺpiky sa navrhujú predovšetkým z dôvodu znemožnenia jazdy motorových vozidiel na cyklotrase. Závary a stĺpiky musia byť navrhnuté:

- tak, aby bola zachovaná prejazdná šírka minimálne 1,20 m pre jeden jazdný pruh (odporúča sa 1,40 m, nie však viac ako 1,60 m)
- tak, aby boli dobre viditeľné aj počas tmy (odporúčajú sa retroreflexné úpravy a v intraviláne mesta osvetlenie)
- tak, aby v prípade ich otvorenia nepredstavovali nebezpečnú prekážku pre cyklistov.

Stĺpiky

- sa navrhujú v minimálnej výške 0,75 m od vozovky
- o priemere menšom ako 0,10 m sú zakázané
- sú navrhované z pružne deformovateľného materiálu. Z iných materiálov sa ich realizácia neodporúča okrem:

- miest, kde zapadajú do koloritu krajiny, ako sú napr. historické jadrá,
- ak ide o výsuvné stĺpiky,
- ak je okolo stĺpika vodorovné dopravné značenie s lokálnym zúžením a šírkou pruhu aspoň 1,20 m.

F. Odpadkové koše

Na miestach s väčšou kumuláciou cyklistov je vhodné zaistiť možnosť vyhadzovania odpadkov do smetných košov. Smetné koše sa na cyklotrase

odporúča navrhnuť tak, aby cyklista nemusel zosadnúť z bicykla.

G. Madlá a opierky na križovatkách

Zriaďujú sa predovšetkým pri križovatkách so svetelnou signalizáciou pre cyklistov.

Madlá musia spĺňať nasledovné požiadavky:

- vodorovné madlo pre ruku sa zriaďuje v minimálnej výške 1,10 m
- zvýšený nášľap pre nohu sa zriaďuje v minimálnej výške 0,25 m
- zriaďujú sa pri pravej strane cyklotrasy
- nesmú mať ostré hrany
- vzdialenosť prvkov od cyklotrasy musí byť 0,25 m.

H. Veľkoplošná mapa

Mapa uvádza prehľad značených cykloturistických trás v oblasti, poskytuje cykloturistom námety na cykloputovanie a cyklovýlety v okolí. Základom každej dobre mapy je kvalitný mapový podklad a aktuálny zákres cykloturistických trás. Pri dobrej legende, prípadne vhodnom doplnení grafickej časti poskytuje cykloturistom námety na spoznávanie zaujímavých miest a kultúrneho dedičstva lokality, ktorú mapa zahŕňa. Osadením takejto mapy pri cyklistickej trase môže vzniknúť orientačné miesto pre cykloturistov, ale aj pre ostatných turistických návštevníkov.

I. Panely pre označenie pamiatok a zaujímavostí

Na vyznačených cyklotrasách alebo ich bezprostrednej blízkosti sa nachá-

dza veľké množstvo prírodných a kultúrnych zaujímavostí. Patria k nim hrady, zámky, sakrálné pamiatky, múzeá, prírodné zaujímavosti a mnohé iné. Častokrát však nie sú označené ani pamiatky, ani prístup k nim. K tomu slúžia rôzne panely, navádzače a pútače. Trendom sa stalo označovať najväčšie atrakcie na cyklotrasách pomocou pekných imidžových fotografií, bez textu alebo s minimálnym textom, resp. s piktogramami. Je možné preto tlačiť fotografie objektov na rôzne materiály. Pri cyklotrasách to môžeme využiť vložením obrázkov do cyklosmeroviek alebo priamo výrobou samostatných imidžových panelov. Na jednom paneli takto možno propagovať jednu alebo viacero pamiatok. Panely sa osádzajú do drevených alebo kovových stojanov.

J. Nabíjacie stanice na e-bike

S neustálym rozvojom e-bikov sa stále častejšie začína aj s budovaním nabíjacích staníc pre elektro bicykle. Samotná nabíjacia stanica môže mať viacero variantov, presná špecifikácia sa rieši na mieru a na základe potrieb objednávateľa. Stanica môže byť napájaná priamo zo siete, ale i solárne, čo zvyšuje možnosti jej umiestnenia v teréne. Nabíjaciu stanicu je ideálne budovať na miestach, kde je možné sa občerstviť, najesť či oddýchnuť. Keďže nabíjanie batérie trvá nejakú dobu je potrebné miesta vyberať tak, aby sa cyklisti v danej lokalite mohli zdržať.

K. Bikepointy

Bikepointy z dopravného hľadiska patria k obslužným dopravným zariadeniam podobne ako zastávky alebo odpočívadlá.

Bikepointy je potrebné vybaviť:

- servisným stojanom s náradím (monterpáky, imbusové a vidlicové kľúče, pumpa alebo kompresor)
- krytým prístreškom
- stolom a lavičkami na sedenie (pevne spojené so zemou)
- informačnou tabuľou s mapou kósteovej siete a aktuálnou polohou
- cyklistickými stojanmi pre krátkodobé státie
- v intraviláne smetným košom
- v prípade, ak je to možné, osvetlením, možnosťou nabíjania elektro bicyklov a telefónov, zdrojom vody (nie je to podmienkou).

L. Trailcentrá

Trailcentrá majú byť navrhnuté pre každý typ horského cyklistu, poskytnúť používateľom pozitívny zážitok z bicyklovania a zároveň rozvíjať jeho technické zručnosti a odstraňovať bariéry prístupu k bicyklovaniu, napr. možnosťou požičať, či opraviť si bicykla, alebo využitia služieb sprievodcov. V rámci trailcentra je ale potrebné zabezpečiť služby pre cyklistov ako prevádzku občerstvenia, požičovňu a servis bicyklov alebo stojan s náradím.

2.3. Prvky cykloturistickeho značenia

Môžu umiestňovať pozdĺž komunikácií a zariadení, pričom nenahrádzajú

smerové dopravné značenie a je možné ich umiestňovať pozdĺž cyklotrasy samostatne alebo spolu s ním. Prvky cykloturistickeho značenia tvoria maľované tvarové značky „C“ a prvky cykloturistickej orientácie. Prvkami cykloturistickej orientácie sú cykloturistický smerovník, veľká cyklosmerovka, malá cyklosmerovka, doplnková cyklotabulka a významové doplnkové cyklotabulky. Cykloturisticke značenie sa navrhuje v zmysle STN 01 8028.

Cyklosmerovníky a cyklotabulky

Cyklosmerovky a cyklotabulky sa umiestňujú na cyklostĺpiky (cyklosmerovníky), prípadne na iné zariadenia v teréne tak, aby textové a grafické údaje spoľahlivo naviedli používateľa cyklotrasy do správneho smeru pokračovania príslušnej značenej cyklotrasy.

• Veľká cyklosmerovka

Základným prvkom cykloturistickej orientácie je veľká cyklosmerovka s rozmermi 450x140 mm. Tabulky majú biely podklad. V grafickom prevedení je na značke logo cyklistu, farebný hrot s písmenom „C“, textové údaje o cieľoch na trase, evidenčné číslo trasy, názov organizácie, ktorá má trasu v správe alebo sa stará o jej údržbu. Veľké smerovky sa používajú obyčajne v mestách a obciach, na dôležitých križovatkách a rázccestiach, vo východiskách a cieľoch cykloturistických trás, horských sedlách a pod. Na smerovke je uvedený jeden alebo dva ciele s udaním ich vzdialenosti

v smere jazdy na trase. Ako prvý sa uvádza vždy najbližší cieľ v smere jazdy, ako druhý konečný cieľ cykloturistickej trasy v smere jazdy.

• Malá cyklosmerovka

Cyklosmerovka má rozmer 200x100 mm. Má biely podklad a je na nej graficky znázornený symbol cyklistu a farebného hrotu s písmenom „C“ v červenej, modrej, zelenej alebo žltej farbe. Pod logom cyklistu je evidenčné číslo cyklotrasy, v hornej časti správa trasy alebo subjekt, ktorý sa stará o jej údržbu. Smerovky sa umiestňujú na menej významných križovatkách, najčastejšie pri zložitých prejazdoch obcí a miest, kedy je textová tabuľka umiestnená na centrálnej orientácii a všetky ostatné križovatky sa vyznačujú malými cyklosmerovkami. Takisto sa používa v poľnom teréne.

• Doplnková cyklosmerovka

Doplnková cyklosmerovka má rozmer 450x140 mm. Tabulky majú buď biely podklad, kde je v grafickom prevedení farebné logo cyklistu, ak je objekt na trase alebo čierne logo cyklistu, ak je objekt mimo trasy. Pre objekt je použitý obrázok alebo fotografia, textový údaj a vzdialenosť. Náplň doplnkovej cyklosmerovky sa v súčasnosti zjednodušila, objekt sa na nej ilustruje fotografiou s textovým názvom objektu, má farebný hrot, ak je objekt na cykloturistickej trase, hnedý, ak je mimo trasy. V hrote je uvedená vzdialenosť k objektu. Doplnkové smerovky sa používajú obyčajne v mestách a obciach, na dôležitých križovatkách a rázccestiach

tiach, vo východiskách a cieľoch cykloturistických trás, horských sedlách a pod. Navigujú k zaujímavým objektom (prírodným i stavebným) na cykloturistických trasách alebo v ich bezprostrednej blízkosti.

• Doplňková cyklotabulka

Doplňková cyklotabulka má rozmer 360x140 mm. Má biely podklad a možno na ňu umiestňovať doplnkové textové údaje, nutné k prevádzke trasy, ako aj využiť ju pre zvýraznenie sponzorov trás.

• Emblémové cyklotabulky

Emblémové cyklotabulky sa používajú pre grafické zvýraznenie cyklotrás. Používajú sa vždy pri cyklomagistrálach, ale je ich možné použiť i pri významných regionálnych trasách. Majú rozmer 200x155 mm.

• Významové doplnkové cykloznačky

Významové doplnkové cykloznačky majú rozmer 470x310 mm. Sú doplnkovou súčasťou cykloturistického značenia pre riešenie špeciálnych problémov v doprave a v lesnom prostredí.

• Maľované „C“

Patria základným prvkom cykloznačenia patria maľované „céčka“. Umiestňujú sa na pevné zariadenia a objekty v teréne. Zaručujú orientáciu v neprehľadnom teréne, ako aj priechodnosť trasy pri zničení cyklosmeroviek.

2.4. Spôsob vedenia cyklistov/cyklistickej trasy

Cyklistov je možné viesť v hlavnom alebo v pridruženom dopravnom priestore nasledovne:

- samostatnou cyklistickou cestičkou (segregovaná cyklistická komunikácia),
- samostatným cyklistickým pruhom, (segregovaná cyklistická komunikácia),
- cyklokoridorom, (nesegregovaná cyklistická komunikácia)
- spoločnou cestičkou pre chodcov a cyklistov (nesegregovaná cyklistická komunikácia)

Výber spôsobu vedenia cyklistov po pozemných komunikáciách závisí od umiestnenia pozemnej komunikácie.

Tabuľka 1 - Vedenie cyklistov/cyklistickej komunikácie mimo obce a v extraviláne

Cestná komunikácia podľa dopravného významu	V jazdnom pruhu s ostatnou dopravou	V jazdnom pruhu pre cyklistov	V pridruženom dopravnom priestore spolu s chodcami	Samostatná cyklistická cestička
Diaľnice	vylúčené	vylúčené	možné	vhodné
Rýchlostné cesty	vylúčené	vylúčené	možné	vhodné
I. triedy (medzinárodný ťah)	vylúčené	vylúčené	možné	vhodné
I. triedy	vylúčené	možné 2)	možné	vhodné
II. triedy	možné 1)	vhodné	vhodné	vhodné
III. triedy	vhodné	vhodné	vhodné	vhodné
(1) – maximálna povolená rýchlosť do 50 km/h				
(2) – oddelenie cyklistov od jazdného pruhu musí byť minimálne 0,50 m a dodržané šírkové usporiadanie v zmysle STN 73 6101 a STN 73 6110				

Zdroj: MDVRR SR: TECHNICKÉ PODMIENKY, NAVRHOVANIE CYKLISTICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY, TP 085

Tabuľka 2 - Vedenie cyklistov v intraviláne obce

Funkčná trieda miestnych komunikácií	V jazdnom pruhu s ostatnou dopravou	V jazdnom pruhu pre cyklistov	V pridruženom dopravnom priestore spolu s chodcami	Samostatná cyklistická cestička
A1	vyhlúčené	vyhlúčené	možné	vhodné
A2	vyhlúčené	vyhlúčené	možné	vhodné
A3	vyhlúčené	vyhlúčené	možné	vhodné
B1	vyhlúčené	možné (1)	možné	vhodné
B2	možné (2)	možné	možné	vhodné
B3	možné	možné	vhodné	vhodné
C1	možné	vhodné	vhodné	vhodné
C2	možné	vhodné	vhodné	vhodné
C3	vhodné	vhodné	vhodné	vhodné
D1	vhodné	vhodné	vhodné	vhodné
D2	vhodné	vhodné	vhodné	vhodné
D3	vyhlúčené	vyhlúčené	možné	vhodné

(1) – pri maximálnej povolenej rýchlosti do 40 km/h (vrátane) nie je nutné oddelenie PK bezpečnostným odstupom, pri vyšších rýchlostiach min. 0,50 m odstupom"

(2) – maximálna povolená rýchlosť do 30 km/h

Zdroj: MDVRR SR: TECHNICKÉ PODMIENKY, NAVRHOVANIE CYKLISTICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY, TP 085

3. Pasportizácia existujúcej siete cyklotrás na Slovensku s ohľadom na okres Lučenec

Prírodné danosti a kultúrny potenciál okresu Lučenec dávajú dobré predpoklady pre rozvoj cestovného ruchu. Región je charakteristický nížinnou krajinou, podhorskou krajinou s vodnými plochami a v malej miere disponuje aj horskou krajinou. Tieto podmienky dávajú okresu potenciál pre vybudovanie komplexnej siete cyklot-

rás pre cestnú a horskú cykloturistiku, ktoré by spájali rôzne atraktivity, ich dostupnosť s použitím bicykla a súčasne by slúžila pre podporu mobility miestneho obyvateľstva.

Podpora rozvoja cykloturistiky v okrese je príležitosťou pre rozvoj vidieckych oblastí, vytvorenie nových pracovných príležitostí a odstránenie

regionálnych disparít aj v menej rozvinutých regiónoch okresu. Cez okres

prechádza niekoľko cyklomagistrál, ktoré sú uvedené v mape č.1.

Mapa 1 - Sieť diaľkových cyklomagistrál na Slovensku

Zdroj: Národná stratégia rozvoja cyklotransportu a cykloturistiky v SR

Na základe pasportizácie boli zistené nasledovné cykloturistické trasy určené pre cestnú a horskú cykloturistiku

prechádzajúce okresom Lučenec, ktoré sú uvedené v tabuľke 3.

Tabuľka 3 - Zoznam cykloturistických trás prechádzajúcich okresom Lučenec

Číslo	Farba	Trasa	Dĺžka v km	Určuje	Správca trasy
009	červená	Ipeľská cyklomagistrála (prameň - LC)	54	C	Cykloklub Poľana Detva
013	červená	Novohradská cyklomagistrála (Ružiná - Lom nad Rimavicou)	72	C	Cykloklub Poľana Detva

Číslo	Farba	Trasa	Dĺžka v km	Určuje	Správca trasy
049	červená	Cesta Márie Széchy (úsek Mur. hrad - Tri Chotáre - 22, Fil'akovo - V. Bučeň - 9)	31	MTB	SCK Pieštany
2559	modrá	Ružiná - Látky	24,6	MTB	OcÚ Píla
5568	zelená	Lučenec - Kalonda	25,5	MTB	Cykloklub Poľana Detva
8569	žltá	Mýtna - Píla - Budínske lazy	10	MTB	OcÚ Píla
057	červená	Južná turistická cyklomagistrála (Šiatorská Bukovinka- hr. priechod Kalonda - Ipolytarnóc) – po štátnej hranici s Maďarskom	21,5	MTB	OOCR Turistický Novohrad a Podpoľanie
5603	zelená	Cyklookruh Rároš – Prieloh – Hámor-Rároš	7,5		OOCR Turistický Novohrad a Podpoľanie
2595	modrá	Šťavičarska cyklotrasa (Lučenec – Kalinovo- Poltár – Maštinec)	31,5		OOCR Turistický Novohrad a Podpoľanie

Zdroj: Slovenský cykloklub k 31.03.2022

Vysvetlivky:

- C- trasy pre cestnú cykloturistiku
- MTB - trasy pre horskú cykloturistiku

4. Výstavba novej cyklotrasy v intraviláne a extraviláne obce

Cykloturistické trasy sú v teréne vyznačované podľa technickej normy STN 01 8028. Pri vytýčení cykloturis-

tickej trasy je nutné vedieť do akej kategórie spadá. Vzhľadom na charakter terénu a ďalšie kritériá, ktoré vplyvajú

na vytýčenie a vyznačenie cykloturistickej trasy, je potrebná ich kategorizácia.

Rozdelenie cyklotrás podľa:

• Farby cykloturistickej trasy:

 červená - sú značené výlučne trasy Eurovelo a diaľkové cyklomagistrály, ktoré vedú viacerými štátmi, krajmi alebo okresmi. Najčastejšie vedú údoliami riek alebo prechodmi hôr s aspektom prevedenia cyklistu najzaujímavejšími miestami krajiny, pričom sa kladie dôraz na nenáročnosť týchto trás. V rozmedzí 30 – 80 km by sa na nich mala nachádzať možnosť ubytovania a stravovania.

 modrá - sú označované paralelné cykloturistické trasy k diaľkovým cyklomagistrálam, dlhšie cykloturistické trasy mimo cyklomagistrály, resp. náročnejšie cykloturistické trasy mimo cyklomagistrál. Majú rôznu dĺžku, priemer však činí 40-50 km. Mal by sa na nich nachádzať aspoň jeden zdroj ubytovania a stravovania.

 zelená - sa značia stredné a nenárodné cykloturistické trasy, okruhy zdravia a rodinné trasy. Ich stredná dĺžka sa pohybuje medzi 20 – 30 km. Zdroj ubytovania by sa mal nachádzať aspoň vo východisku alebo cieľu cykloturistickej trasy.

 žltá - sú značené ľahké cykloturistické trasy a spojky medzi cykloturistickými trasami alebo krátke odbočky k rôznym prírodným, historickým a technickým

zaujímavostiam. Ich dĺžka sa pohybuje obyčajne od 1-15 km, nie sú na ne kladené požiadavky na ubytovacie a stravovacie kapacity.

čierna (ľahké náučné cyklotrasy).

• Druhy cykloturistickej trasy:

horská (MTB), cestná.

Horské cykloturistické trasy (MTB) – trasy sú zjazdové obyčajne iba na horských bicykloch (výnimočne na trekking bicykloch). Zväčša vedú po makadamových, lesných a poľných cestách s prírodným povrchom. Platí tu častokrát zásada, že po období dažďov sú niektoré ťažšie zjazdové alebo nezjazdové. V piktogramovej symbolike cykloprvkov sa používa pri veľkých i malých cyklosmerovkách logo cyklistu vo farbe príslušnej trasy podložené trojuholníkom. Takýto piktogram v podstate znázorňuje „jazdu do kopca“.

Cestné cykloturistické trasy – trasy sú zjazdové všetkými druhmi bicyklov (cestné, trekking, horské). Sú obyčajne vedené po asfaltových, prípadne penetrovaných cestách. Využívajú štátnu sieť II. a III. triedy, asfaltové účelové komunikácie, častokrát sú vedené po asfaltových hrádzach. V piktogramovej symbolike cykloprvkov sa používa pri veľkých i malých cyklosmerovkách logo cyklistu vo farbe

príslušnej trasy.

• **Náročnosti cykloturistickej trasy:**

REKREA - ľahké – sú menej náročné trasy a okruhy na oboznámenie s jazdou na bicykli. Vyžadujú základy techniky jazdy na bicykli a základný fyzický fond. Symbol tejto náročnosti má zelenú farbu.

SPORT - stredne ťažké – sú náročnejšie športové okruhy alebo cyklotrasy, ktoré vyžadujú dobré zvládnutie techniky jazdy na bicykli a dobrú fyzickú kondíciu. Symbol tejto náročnosti má bledomodrú farbu.

EXPERT - ťažké – sú náročné trasy a okruhy pre cykloturistov, ktorí majú veľmi dobre zvládnutú techniku jazdy na bicykli a veľmi dobrú kondíciu.

5. Evidencia cykloturistických trás

Slovenský cykloklub v rámci svojej činnosti spravuje Národný register cykloturistických trás. Register predstavuje evidenciu všetkých zlegalizovaných a zaregistrovaných cykloturistických trás s riadne prideleným evidenčným číslom. Každá trasa má svoje unikátne číslo, ktoré je podmienené krajom i farbou trasy.

K tomu, aby sa cykloturistická trasa dostala do Národného registra cykloturistických trás je potrebné, aby správca trasy najskôr požiadal o riadne evidenčné číslo trasy. K tomu, aby bolo číslo vydané však potrebujeme

Symbol tejto náročnosti má červenú farbu.

• **Povrchu ciest:** asfaltový, penetrovaný, makadámový a prírodný. Pre prvé tri platí zásada, že sú zjazdové i v nepriaznivom počasí a po období dažďov, posledný je v týchto prípadoch často dočasne nezjazdový (blato a kaľuže vody).

• **Kategória cyklistických trás:**

Kategória cyklotrasy sa vyznačí na dopravnom značení prvým písmenom označenia trasy.

A pre cyklotrasy nadregionálneho významu

B pre cyklistické trasy kategórie B (cyklotrasy regionálneho významu)

C pre cyklistické trasy kategórie C (cyklotrasy miestneho významu)

D pre cyklistické trasy kategórie D (vybrané cykloturistické trasy)

potrebné prílohy k trase:

- GPS meranie trasy vo formáte GPX,
- povolenia od vlastníkov pozemkov na trase,
- základné parametre o trase (farba, dĺžka, náročnosť, určenie, prevýšenie, správca).

Samozrejmosťou je požiadanie o vydanie evidenčného čísla prostredníctvom oficiálnej písomnej žiadosti – viď Príloha č. 1 k príručke.

Výpis z národného registra cykloturistických trás nájdete na: https://www.cykloklub.sk/docs/Vypis_z_Narodneho_registra_cykloturistic_kych_tras.pdf

6. Návrh cyklistických trás na ich rozšírenie alebo prepojenie v okrese Lučenec

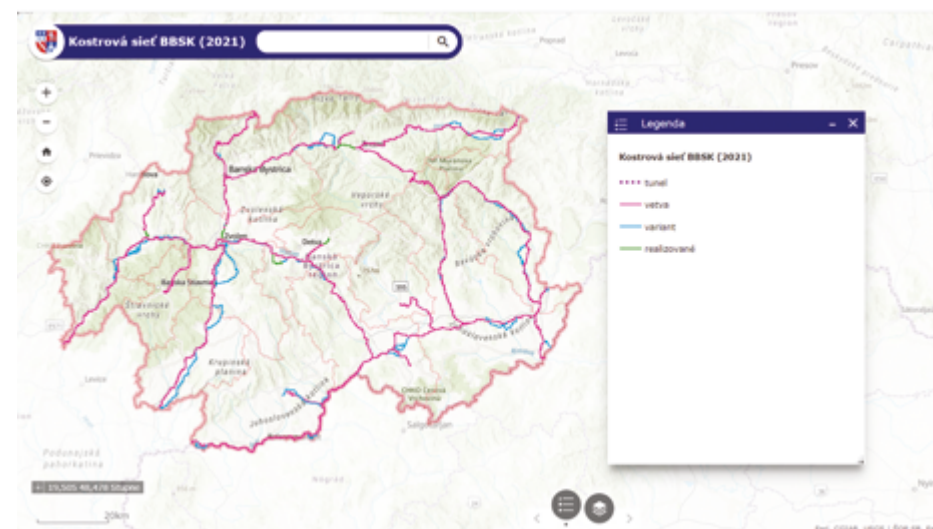
Banskobystrický samosprávny kraj zmapoval v rokoch 2019 a 2020 aktuálny stav všetkých cykloturistických trás a prislúchajúcej infraštruktúry v kraji a vytvoril cyklopassport. Zmapoval aj všetky cyklotrasy v okrese Lučenec.

Na základe uvedeného vytvoril v roku 2021 tzv. kostrovú sieť BBSK – koncepciu budovania cyklistických trás Banskobystrického samosprávneho kraja. Koncepcia Kostrovej siete rieši hlavné cyklistické komunikácie – vetvy na území celého Banskobystrického kraja, a to ako významný nástroj pre ich rozvoj a efektívnu realizáciu v dlhodobom časovom horizonte. Predstavuje nadregionálnu sieť cyklotrás,

ktorý vychádza z prvotného návrhu troch vertikálnych a troch horizontálnych vetiev so vzájomnými väzbami predovšetkým na destinácie cestovného ruchu.

Pri tvorbe nových cyklistických trás v okrese Lučenec, ich rozšírenia a prepojenia je nutné nadviazať na uvedenú kostrovú sieť ako základného piliera rozvoja cyklistickej dopravy, zabezpečiť plynulosť jednotlivých trás prepojením na existujúcu prípadne plánovanú cyklistickú infraštruktúru. Podľa koncepcie cez okres Lučenec prechádzajú dve nadregionálne siete /koridory/ cyklistických komunikácií a to vetva Podpolianska a vetva Ipel'skojužná.

Mapa 2 – Kostrová sieť BBSK

Zdroj: Rozvojová agentúra BBSK, n.o., 2021, <https://rabbsk.dobrykraj.sk/kostrova-siet-bbsk-2021/>

7. Možnosti financovania cyklotrás

7.1 Národné granty

7.1.1 Na úrovni ministerstiev:

Dotácie zo štátneho rozpočtu - finančné zdroje oblastných organizácií CR, ktoré poskytuje štát v rovnakej výške, ako sú členské príspevky obcí oblastnej organizácii CR v zmysle zákona č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu.

Na finančnej podpore cyklistickej infraštruktúry by sa mali podieľať aj iné rezorty okrem dopravy a regionálneho rozvoja, ktoré môžu byť prijímateľmi výhod.

- Ministerstvo zdravotníctva SR - v rámci národného programu zdravia a v rámci európskych projektov podpory zdravia, najmä propagáciou zdravého životného štýlu v rámci osvetu a PR - prínosy cyklistiky pre zdravie.
- Ministerstvo životného prostredia SR - koordinácia propagačných aktivít so zameraním na ekologickú mobilitu napr. Európsky deň bez áut a pod., zahrnutím cyklistickej dopravy do strategických dokumentov ako napr. Stratégia nízkouhlíkovej ekonomiky a pod.
- Ministerstvo školstva, vedy, výskumu, mládeže a športu - podpora kompletnej dopravnej výchovy na miestnej úrovni vrátane cyklistickej dopravy.

7.1.2 Na úrovni samosprávneho kraja:

Banskobystrický samosprávny kraj v súlade s § 8, ods. 1 zákona č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších

územných celkov v znení neskorších predpisov vydáva Všeobecne záväzné nariadenia samosprávneho kraja s cieľom poskytovania dotácií z rozpočtu BBSK. Konkrétne v oblasti cestovného ruchu a regionálneho rozvoja, z ktorých je možno podporiť aj aktivity v cyklistickej doprave - sú to:

- a) Všeobecne záväzné nariadenie BBSK č. 25/2014 o poskytovaní dotácií z vlastných príjmov Banskobystrického samosprávneho kraja účelovo určených na akcie vo verejnom záujme alebo v prospech rozvoja územia Banskobystrického samosprávneho kraja a na podporu všeobecne prospešných služieb, podnikania a zamestnanosti
- b) Všeobecne záväzné nariadenie BBSK č. 31/2015 o poskytovaní dotácií z vlastných príjmov BBSK účelovo určených na rozvoj cestovného ruchu v BBSK.

7.1.3 Na miestnej/regionálnej úrovni:

- rozpočty samospráv
- vlastné zdroje občianskych združení a organizácií
- sponzorské príspevky
- dobrovoľnícka práca

7.2 Štrukturálne fondy EÚ

Nové programovacie obdobie 2021-2027 /Partnerská dohoda/

V súčasnosti sa pripravuje nové programovacie obdobie pre roky 2021-2027 a možnosti čerpania fi-

nančných prostriedkov v rámci 5 cieľov. Pre rozvoj a výstavbu cyklistickej dopravy a cykloturistiky sa plánujú čerpať finančné prostriedky z nasledovného cieľa:

Cieľ 3: PREPOJENEJŠIA EURÓPA vďaka posilneniu mobility a regionálnej prepojenosti IKT

3.2 Rozvoj a podpora udržateľnej, inteligentnej a intermodálnej vnútroštátnej, regionálnej a miestnej mobility odolnej proti zmene klímy, vrátane zlepšeného prístupu k TEN-T a cezhraničnej mobility

3.2.4 Rozvoj cyklo-dopravy a jej infraštruktúry

II. ČASŤ

LEGISLATÍVA/KONCEPČNÉ DOKUMENTY

Na Slovensku je vyvinutý jednotný systém značenia cykloturistických trás. Tento systém postupne vyvinul Slovenský cykloklub spoločne s ďalšími značkármi, čo viedlo až k spracovaniu STN 01 8028.

Metodickou úlohou Slovenského cykloklubu je zosúlaďovanie cykloturistických trás naprieč Slovenskom a v jednotlivých regiónoch Slovenska a tvoriť tak ich logické prepojenie. Výsledkom úsilia je tvorba kvalitnej celoslovenskej siete cykloturistických trás.

1. Technická norma STN 01 8028
2. STN 73 6110 Projektovanie miestnych komunikácií
3. Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike
4. Zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu
5. Zákon č. 416/2001 Z.z. o prechode

niektorých pôsobností orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky

6. Zákon č. 135/1961 Zb. - Zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov

7. Zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

8. Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 453/2000 Z.z. (účinná od 01.01.2001 do 31.03.2023) –predpis bol zrušený predpisom 200/2022 Z.z.

9. Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 9/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

10. Zákon č. 201/2022 Z.z. o výstavbe (platný od 07.06.2022, účinný od 01.04.2024)

11. Zákon č. 200/2022 Z.z. o územnom plánovaní (platný od 07.06.2022, účinný od 01.04.2024)

12. Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov

13. Ostatné zákony, ktoré sa okrajovo dotýkajú problematiky cyklistickej dopravy a cykloturistiky:

- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov

- Zákon č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov

- Zákon č. 40/1964 Zb. - Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov

- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a

o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)

14. Vydané metodické materiály Slovenského cykloklubu:

- Metodický list 1/98 – Prvky cykloturistickeho značenia

- Metodický list 2/98 - Základná terminológia a kategorizácia cyklotrás

- Metodický list 3/98 – Evidencia cykloturistických trás

- Metodický list 4/98 – Dopravné značenie ako súčasť cykloturistických trás

- Metodický list 1/2004 – Cykloodpočívadlá

- Metodický list 2/2004 – Veľkoplošné mapy

III. ČASŤ PRAX

A. Postup budovania a značenie cykloturistických trás vo všeobecnosti

A1. Návrh vedenia trasy

Ak navrhujeme nejakú cykloturisticкую trasu, musíme si ju najprv sami prejsť na bicykli, aby sme zistili, či je trasa prejazdná, či v celej dĺžke vedie po existujúcich komunikáciách alebo by bolo potrebné nejaké menšie úseky dorobiť. Taktiež pozorujeme, či je trasa bezpečná – predovšetkým z hľadiska hustoty cestnej premávky a šírkového usporiadania cesty. V tej-

to fáze môžeme pripraviť alternatívy vedenia cykloturistickej trasy aj s ich analýzou.

A2. Predjednanie, majetkovo-právne vysporiadanie cykloturistickej trasy

Predjednanie

Pod pojmom predjednanie je zahrnuté vlastné odladenie návrhu vašej budúcej trasy, ktorá vznikne na základe

rekognoskácie s príslušnými orgánmi, ktorých sa trasa dotýka (vrátane vlastníkov). V tomto dôležitom procese treba odstrániť prípadné spory a námietky tak, aby následný proces legalizácie trasy bol už bezproblémový.

Predjednanie sa obvyčajne môže zvoliť na samosprávnom kraji (odboje regionálneho rozvoja alebo cestovného ruchu), na úrade životného prostredia (krajskom, okresnom, ak sa problematika dotýka chránených území), na okresnom úrade (oddelení regionálneho rozvoja alebo cestovného ruchu), na mestskom, resp. obecnom úrade (podľa územného rozsahu cykloturistickej trasy) za účelom vyjadrenia predbežných stanovísk dotknutých orgánov k vedeniu cykloturistickej trasy. Môže sa zvoliť aj u iných subjektov, pokiaľ sa konanie dotýka len ich. Na predjednanie pozývame obvyčajne orgány životného prostredia, lesných závodov, dopravnej polície, správy NP a CHKO, regionálny rozvoj a pod. Obce a mestá sú oslovené v predjednaní obvyčajne iba písomne a žiadame ich o stanovisko, resp. predbežné stanovisko.

V tejto etape je treba mať ujasnené vedenie trasy a pripraviť tzv. prvotnú dokumentáciu. Treba rozšíriť námietky na podstatné a nepodstatné a snažiť sa vždy dosiahnuť konsenzus. Výsledkom predjednania by mal byť zosúladený záujem predkladateľa návrhu s vlastníkmi, užívateľmi a povoľovacími orgánmi.

Majetkovo-právne vysporiadanie/ Pí-

somné súhlasy vlastníkov

Po prejdenní trasy a k vyznačeniu budúcej cykloturistickej trasy potrebujeme:

1. majetkovo-právne vysporiadať územie, ktorým bude prechádzať budúca cykloturistická trasa alebo

2. zabezpečiť písomný súhlas všetkých vlastníkov pozemkov, vlastníkov a užívateľov zariadení, po ktorých bude budúca cykloturistická trasa viesť

Cyklotrasa môže viesť rôznymi úsekmi, územiami a v závislosti od tohto faktu a charakteru cykloturistickej trasy je potrebné žiadať súhlas vlastníkov pozemku a užívateľov zariadení nasledovne:

Cykloturistická trasa v I. stupni ochrany prírody

K vyznačeniu tohto typu trasy a požadované komunikácie majú známych 1 - 2 vlastníkov potrebujeme ich súhlas (nevyžaduje sa súhlas ochrany prírody) s vyznačením cyklotrasy a osadením prvkov cykloturistickeho značenia. Tí vydajú písomné stanovisko k vyznačeniu cykloturistickej trasy. Má však nižšiu právnu hodnotu.

Cykloturistická trasa, ktorá leží v prvom stupni ochrany prírody (nevyžaduje sa súhlas ochrany prírody), trasa leží v katastri jednej obce, a požadované komunikácie majú známych vlastníkov, ktorí súhlasia s vyznačením cyklotrasy a osadením prvkov cykloturistickeho značenia. Je možné požiadať o vydanie takéhoto stanoviska obec, ku ktorému sa doložia písom-

né súhlasy vlastníkov. Ak trasa vedie katastrami viacerých obcí, postup sa zopakuje. Postup má nižšiu právnu hodnotu.

Cykloturistická trasa vedená po štátnych cestách a komunikáciách

Je potrebný súhlas majiteľov ciest (NDS – úseky ciest I. triedy, VÚC, obce, mestá), dopravnej polície a Slovenskej správy ciest. Pri účelových komunikáciách je potrebný súhlas ich majiteľov a správcov. Rovnako to platí pre súkromných vlastníkov, ako aj vlastníkov lesných ciest.

Cykloturistická trasa vedená po lesných cestách

Potrebný je súhlas majiteľov týchto ciest (Lesy SR š.p., urbáre, komposesoráty, súkromní vlastníci a pod.) a rozhodnutie príslušného Lesného úradu.

Cykloturistická trasa vedená územím II. – V. ochrany prírody

K vedeniu takejto trasy sa zásadne vyjadrujú orgány štátnej ochrany prírody. Väčšinou sú to krajské úrady životného prostredia. Oni vydajú stanovisko, ale k nemu je vždy potrebný aj súhlas všetkých majiteľov a užívateľov ciest a komunikácií.

Cykloturistická trasa vedená viacerými okresmi

Ak trasy vedú viacerými okresmi, prípadne krajmami, z hľadiska štátnych orgánov sa pre vydanie rozhodnutia (územného rozhodnutia) k vyznačeniu cykloturistickej trasy žiadajú orgány kraja, kde leží väčšina navrhovaných

cykloturistických trás.

A3. Prieskum terénu

Proces rekognoskácie cykloturistickej trasy obsahuje fyzické prejsenie budúcej cyklotrasy na bicykli. Jedná sa o mikroskopický rozbor budúcej cykloturistickej trasy, z ktorého musí byť zrejmý ideový aj realizačný návrh. Musí byť jasné, kadiaľ cykloturistická trasa pôjde, prípadne musia byť navrhnuté varianty problémových vedení cyklotrasy, osadenie budúcich prvkov cykloorientácie. Pri cykloturistickej trase zohľadňujeme niektoré kritériá ako bezproblémová prejazdnosť na bicykli, nulová alebo minimálna premávka motorových vozidiel, snaha o maximálnu bezpečnosť cykloturistov, zohľadnenie záujmov ochrany prírody, lesného a vodného hospodárstva, zohľadnenie vlastníckych vzťahov, zohľadnenie kultúrno - poznávacej činnosti, zapojenie prírodných a stavebných atrakcií, možnosti ubytovania, stravovania, občerstvenia a iných súvisiacich služieb.

A4. Spracovanie štúdie a dokumentácie

Po vyriešení základných problémov v predjednaní nasleduje spracovanie podrobnej zjednodušenej dokumentácie, kde už využijeme všetky poznatky z rekognoskácie terénu ako aj výsledky predjednania. Podklady pre dokumentáciu pozostávajú z textovej a mapovej časti. Pri súbore viacerých cykloturistických trás sa v úvode spíše ich prehľad, trasy sa očísľujú a pripojí

sa k nim schematická mapka v mierke 1:100 000, kde sa cykloturistické trasy zakreslia.

Textová časť

Textová časť zjednodušenej dokumentácie musí obsahovať nasledujúce údaje: adresu predkladajúcej organizácie (v hlavičke), označenie poradového čísla listu dokumentácie. Každá cykloturistická trasa sa spracováva samostatne. Uvedie sa jej názov, poradové číslo v dokumentácii, farba cykloturistickej trasy, jej evidenčné číslo, dĺžka trasy a určenie pre druh bicykla. Pri popise stanovísk na trase sa označia ich názvy s vyznačením katastra obce, v ktorom ležia aj s ich kilometrovou lokalizáciou (od začiatku trasy). Každé stanovisko má svoje číslo, pričom číslo 1 má stanovisko na začiatku trasy. V smere trasy potom čísla plynule stúpajú. Stanovisko sa vždy graficky znázorní a označí sa miesto lokalizácie cykloturistickej orientácie. Textovo sa na liste popíše, na čom sa bude textačné miesto nachádzať (cykloturistický smerovník, kovový, betónový, drevený stĺp a pod.) a uvedie sa, aké prvky cykloturistického značenia na čom budú umiestnené.

Na túto časť dokumentácie plynule nadväzuje fotočasť. Je úzko prepojená s prvou textovou časťou. Názvy stanovísk a ich čísla musia byť rovnaké s textovo-grafickou časťou. Stanovisko sa teraz vždy graficky znázorní fotografiou s dorobením miesta osadenia budúcej cykloturistickej orientácie. Takisto sa na fotografii vyznačí smer

vedenia cykloturistickej trasy. Textovo sa popíšu prvky cykloturistického značenia aj s textáciou.

Mapová časť

Mapová časť zjednodušenej dokumentácie sa spracováva v mierke 1:50 000 v extraviláne (teréne) a v mierke 1:10 000 v intraviláne (obce, mestá – ak je to potrebné).

Pri zákrese trás viacerých farieb je možné odlišovať stanoviská pre jednotlivé trasy arabským číslovaním doplneným s písmenom označujúcim skratku farby (napr. 1Č, 2Č stanovisko 1 a 2 červenej trasy, 1M, 2M stanovisko 1 a 2 modrej trasy, 1Z, 2Z – stanovisko 1 a 2 zelenej trasy, 1Ž, 2Ž – stanovisko 1 a 2 žltej trasy. Na mape musí byť označené i umiestnenie vynútených dopravných značiek „Pozor cyklisti“. Tieto graficky značíme modrým trojuholníkom.

Vedenie trás musí byť jasne označené tenkými linkami vo farbe príslušnej trasy na xeroxových kópiách máp alebo v digitálnej forme (pomocou GPS, ideálne vo formáte .gpx). Vo všetkých prípadoch a mapách musia byť zreteľne označené stanoviská umiestnenia orientácie. Tieto stanoviská sa označujú arabskými číslami čiernej farby v bielom krúžku. Číslo stanoviska musí sedieť s číslom v textovej časti zjednodušenej dokumentácie.

Spracovanú zjednodušenú dokumentáciu k povoľovaniu vyznačenia cykloturistických trás spracováva a predkladá na rozhodnutie a územné rozhodnutie príslušný navrhova-

teľ. Je výhodné, ak ním je obec alebo mesto, pretože sú oslobodené od platenia viacerých správnych poplatkov. K spracovaniu je však možno osloviť aj Slovenský cykloklub alebo iné subjekty, ktoré majú s problematikou skúsenosti.

A5. Spracovanie projektu stavby

V prípade plánovania cykloturistickej trasy so stavebnými úpravami je potrebné pripraviť projekt stavby.

Projekt stavby je v zmysle zákona č. 201/2022 textové a grafické vyjadrenie architektonického a stavebnotechnického riešenia navrhovanej stavby alebo návrhu zmeny existujúcej stavby, stavebnej úpravy alebo odstránenia stavby ako výsledok prerokovania a dopracovania stavebného zámeru; je podkladom na uskutočňovanie stavebných prác a na vypracovanie vykonávacieho projektu stavby. Ak ide o jednoduchú stavbu, projekt stavby je už obsahom stavebného zámeru.

Podkladom na vypracovanie projektu stavby projektantom je schválený stavebný zámer a rozhodnutie o povolení stavby. Podkladom na vypracovanie projektu stavby je aj rozhodnutie z konania o podnete vydané podľa zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ak bolo vydané. To neplatí, ak ide o jednoduchú stavbu, ktorej stavebný zámer je spracovaný v podrobnosti projektu stavby.

Stavba musí byť naprojektovaná a zhotovená tak, aby po celý čas životnosti zodpovedala požiadavkám na ochranu životného prostredia, zák-

ladným požiadavkám na stavby, všeobecným technickým požiadavkám na výstavbu a všeobecným technickým požiadavkám na bezbariérové užívanie a podmienkam určeným v rozhodnutí vydanom v zisťovacom konaní alebo v záverečnom stanovisku z procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, ak ide o stavby podliehajúce posudzovaniu vplyvov na životné prostredie.

A6. Ohlásenie stavby stavebnému úradu

V zmysle zákona č. 201/2022 Z.z. (platnosť od 07.06.2022) ohláseniu stavebnému úradu podliehajú:

- a) drobné stavby alebo drobné stavebné práce,
- b) odstránenie drobných stavieb,
- c) odstránenie nepovolenej informačnej konštrukcie inou osobou, akou je vlastník nepovolenej informačnej konštrukcie.

Stavebník je povinný uskutočnenie drobnej stavby alebo drobných stavebných prác vopred ohlásiť stavebnému úradu. Ohlásenie stavebník vykoná na základe elektronického podania vyplnením elektronického formulára v informačnom systéme. Stavebník k ohláseniu drobnej stavby alebo drobných stavebných prác pripojí v elektronickej podobe jednoduchý situačný výkres s vyznačením hraníc pozemkov podľa katastrálnej mapy a umiestnením drobnej stavby, ktorá je predmetom ohlásenia, a popis účelu, na ktorý má drobná stavba alebo drobné stavebné práce slúžiť, a zá-

vážne vyjadrenia dotknutých právnických osôb.

Pred vykonaním ohlásenia je stavebník povinný vysporiadať vzťahy k pozemkom a usporiadať druh pozemku a získať povolenie alebo súhlas na zhotovenie stavby, ak potreba takéhoto povolenia vyplýva z iných právnych predpisov.

Drobnými stavbami pre účely tohto zákona sú tieto stavby a konštrukcie:

- a) zmontovaný výrobok, altánok, predajný stánok a rekreačná stavba s jedným nadzemným podlažím so zastavanou plochou do 25 m² a do 5 m výšky v zastavanom území obce,
- b) informačné konštrukcie s najväčšou informačnou plochou väčšou ako 1,2 m² a menšou ako 20 m².

A7. Schvaľovací proces

Legislatívny proces pri trasách so stavebnými úpravami je v zmysle zákona č. 201/2022 Z.z. náročnejší a dlhší ako pri cykloturistických trasách bez stavebných úprav. Ak je cykloturistická trasa schválená stavebným úradom, môžu sa na nej realizovať stavebné úpravy.

Pri cyklotrasách bez stavebných úprav je tento schvaľovací proces zjednodušený. Po získaní evidenčného čísla trasy sa môže začať so značením maľovanými značkami a tiež umiestňovaním informačných prvkov na trase.

A8. Realizácia cykloturistickej trasy

Proces realizácie vyznačenia cyklo-

turistickej trasy nastáva po jej legalizácii, čo je dôležitý krok pri ďalšej etape realizácie cykloturistickej trasy. Začína teda po územnom rozhodnutí, stavebnom povolení alebo inom type oficiálnej legalizácie. Každá legalizovaná cykloturistická trasa musí mať evidenčné číslo, ktoré prideliuje Ústredie Slovenského cykloklubu. Tu sa vytvára databáza cykloturistických trás, ako aj archív dokumentácie legalizovaných cykloturistických trás. O evidenčné čísla sa môže žiadať po ukončenej legalizácii (vzor žiadosti o evidenčné číslo je v Prílohe č. 1 príručky). To znamená, že každý subjekt, ktorý zlegalizuje svoju plánovanú cyklotrasu musí žiadať evidenčné číslo na svoju cykloturistickú trasu.

Už v územnom rozhodnutí alebo inom type rozhodnutia musí byť uvedený subjekt, ktorý realizovanú cykloturistickú trasu preberie do správy. Samotné značenie cykloturistických trás môžu prevádzať iba vyškolení kvalifikovaní značkári cykloturistických trás priamo v teréne (napr. odborník v OOCR Turistický Novohrad a Podpoľanie) alebo odborníci zo Slovenského cykloklubu.

V prípade cykloturistickej trasy so stavebnými úpravami nastáva po oficiálnej legalizácii proces verejného obstarávania a výber dodávateľa realizátora stavby. Proces ukončenia realizácie stavby končí kolaudáciou.

A9. Propagácia cykloturistickej trasy

O plánovanej cykloturistickej trase

je vhodné informovať verejnosť už pri prípravných prácach a samozrejme tiež aj počas schvaľovacieho procesu a realizácie trasy. Vhodným spôsobom prezentácie novej cykloturistickej trasy je aj jej slávnostné otvorenie za účasti zainteresovaných subjektov a tiež médií. Po ukončení realizácie cykloturistickej trasy je vhodné pokračovať v jej ďalšej propagácii rôznymi formami a v jednotnom štýle (online formou alebo papierovou formou).

A10. Údržba

Cykloturistickú trasu treba prevziať

do správy a starať sa o jej údržbu a obnovu značenia, čím sa zabezpečí jej trvalá prevádzka. Zodpovedný subjekt musí riešiť prípadné zmeny na trase, ako aj jej prípadné dočasné alebo trvalé uzávery. Správcovi trasy patria všetky prvky cykloturistickeho značenia, prípadne prvky drobnej cykloturistickej infraštruktúry na cyklotrasách.

Za stav povrchov ciest a iných zariadení, po ktorých sú vedené cykloturistické trasy, zodpovedajú ich majitelia a prevádzkovatelia.

B. Schvaľovanie cyklotrasy spojenej s terénnymi úpravami

Na povolenie cykloturistickej trasy, jej následné vyznačenie a vybavenie doplnkovou infraštruktúrou musíme absolvovať zákonný postup a tým je územné rozhodnutie alebo iná forma legálneho povolenia. To môže byť jednoduché i zložitejšie v závislosti od charakteru prác a navrhovaného územia a tiež podľa vybudovania typu infraštruktúry na trase.

B1. Územné rozhodnutie – rozhodnutie o umiestnení stavby – v zmysle zákona č. 200/2022 Z.z. – platnosť od 07.06.2022

Záväzné stanovisko je podkladom na vydanie rozhodnutia o povolení stavby podľa zákona o výstavbe a na povoľovanie činnosti podľa osobitných predpisov z hľadiska súladu so záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie.

Orgán územného plánovania ako dotknutý orgán územnej samosprávy vydáva záväzné stanovisko na základe žiadosti stavebníka doručenej v procese prerokovania stavebného zámeru podľa zákona o výstavbe v lehote na to určenej. Orgán územného plánovania posudzuje žiadosť o záväzné stanovisko z hľadiska súladu stavebného zámeru alebo činnosti povoľovanej podľa osobitných predpisov so záväznou časťou príslušnej územnoplánovacej dokumentácie.

Príslušným orgánom územného plánovania na vydanie záväzného stanoviska je obec. Ak obec nemá územný plán a pre územie obce nebol spracovaný územný plán mikroregiónu, príslušným orgánom územného plánovania na vydanie záväzného stanoviska je samosprávny kraj na podklade Konceptie územného rozvoja regiónu.

B2. Stavebné povolenie v zmysle zákona č. 201/2022 Z.z. – platnosť od 07.06.2022

Zákon sa vzťahuje na:

- a) terénne úpravy, meliorácie a iné zemné práce, ktorými sa podstatne mení reliéf terénu, menia fyzikálne vlastnosti podlažia alebo regulujú odtokové pomery, ak nie sú súčasťou technologického postupu zhotovovania stavby,
- b) výrobok dovezený na miesto osadenia už zmontovaný alebo na mieste osadenia skompletizovaný z dovezených dielcov, ak má plniť účel stavby,
- c) konštrukciu použitú na verejné šírenie navigačných, kultúrnych, reklamných, športových a iných informácií bez ohľadu na spôsob osadenia alebo upevnenia a na druh použitého materiálu,
- d) trvalú úpravu pozemku súvisiacu so zmenou spôsobu jeho užívania na iný účel alebo s osadením a prevádzkou zmontovaného výrobku na pozemku.

Stavebník zašle žiadosť o vydanie rozhodnutia o povolení stavby spolu s návrhom stavebného zámeru, správou o prerokovaní návrhu stavebného zámeru a údajmi alebo dokladmi na účely overenia vlastníckeho alebo iného práva k pozemku alebo stavbe stavebnému úradu. Stavebný úrad oznámi začatie konania do siedmich dní od doručenia úplnej žiadosti.

Stavebný úrad rozhoduje o všetkých prerokovaných stavebných zámeroch. Rozhodnutie o povolení stavby vydáva stavebný úrad.

Podkladom pre vydanie rozhodnutia o povolení stavby je:

- a) návrh stavebného zámeru,
- b) správa o prerokovaní stavebného zámeru,
- c) záznam o výsledku prerokovania rozporu úradu o odstránení rozporov, ak sa vypracúva,
- d) záväzné stanoviská dotknutých orgánov, záväzné stanovisko obce alebo samosprávneho kraja, záväzné vyjadrenia dotknutých právnických osôb a vyjadrenia účastníkov konania,
- e) doklad o inom práve k pozemku alebo stavbe, ak navrhovateľ nie je vlastníkom a doklad o usporiadaní druhu pozemku; ak možno práva k pozemkom vyvlastniť, stavebník preukazuje právo k pozemku alebo stavbe pri overení projektu stavby,
- f) rozhodnutie vydané v konaní o posúdení vplyvu na životné prostredie pri stavbách jadrového zariadenia, ktoré sú povoľované iným špeciálnym stavebným úradom.

Stavebný úrad je povinný vydať rozhodnutie o povolení stavby do 15 dní od doručenia úplnej žiadosti o vydanie rozhodnutia o povolení stavby a zo správy o prerokovaní nevyplývajú rozpory, inak stavebný úrad rozhodne do 15 dní od vyriešenia rozporov. Stavebný úrad v rozhodnutí o povolení stavby ďalej určí podmienky pre spracovanie a overenie ďalších stupňov projektovej dokumentácie. Ak sa pre stavbu bude vyžadovať vypracovanie vykonávacieho projektu, stavebný úrad určí podmienky na jeho spracovanie a toto

rozhodnutie je povinný odôvodniť.

Stavebník je v zmysle tohto zákona povinný:

- a) oznámiť stavebnému úradu začatie stavby spolu s protokolom o odovzdaní a prevzatí staveniska a identifikátor podľa zákona o e-Governmente o zhotoviteľovi stavby okrem drobných stavieb,
- b) zabezpečiť vypracovanie projektovej dokumentácie stavby u projektanta. Projektantovi je vyhradené vypracovanie všetkých stupňov projektovej dokumentácie. Projektant musí navrhnúť stavbu v súlade s platnou územnoplánovacou dokumentáciou a dbať o architektonický a urbanistický súlad navrhovanej stavby s okolím a s charakterom miesta stavby a zabezpečiť ochranu pamiatkových hodnôt.
- c) pred začatím uskutočňovania stavebných prác odovzdať zhotoviteľovi stavby overený projekt stavby,
- d) zabezpečiť ku kolaudácii stavby u projektanta vypracovanie dokumentácie skutočného zhotovenia stavby a stanoviska projektanta o súlade zhotovenej stavby s overeným projektom stavby,
- e) poskytovať súčinnosť projektantovi pri spracovaní projektovej dokumentácie, pri kontrole súladu stavebných prác s overeným projektom stavby a pri kolaudácii,
- f) sprístupniť zhotoviteľovi pozemky na zriadenie staveniska,
- g) na návrh projektanta zabezpečiť vykonanie prieskumných prác nevyhnutných na účely vypracovania projekto-

vej dokumentácie stavby,

- h) zúčastňovať sa na kontrolných prehliadkach stavby,
- i) umožniť kontrolu uskutočňovania stavebných prác povereným stavebným inšpektorom,
- j) uskutočniť na výzvu zhotoviteľa stavby prehliadku dokončenej stavby a jej prevzatie od zhotoviteľa,
- k) zabezpečiť vytýčenie existujúcej technickej infraštruktúry na stavebnisku.

Stavba musí byť zhotovená podľa overeného projektu stavby; to neplatí pre drobné stavby, ktoré sa ohlasujú. Stavba musí byť naprojektovaná a zhotovená tak, aby po celý čas životnosti zodpovedala požiadavkám na ochranu životného prostredia, základným požiadavkám na stavby, všeobecným technickým požiadavkám na výstavbu a všeobecným technickým požiadavkám na bezbariérové užívanie a podmienkam určeným v rozhodnutí vydanom v zisťovanom konaní alebo v záverečnom stanovisku z procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie, ak ide o stavby podliehajúce posudzovaniu vplyvov na životné prostredie.

Stavba, zmena stavby, stavebná úprava, odstránenie stavby, terénne úpravy, vonkajšie úpravy a konštrukcie sa môžu uskutočňovať na základe rozhodnutia o povolení stavby podľa overeného projektu stavby alebo ohľadovania stavebnému úradu.

Konania podľa tohto zákona sa vedú elektronicky v informačnom systéme.

C. Schvaľovanie cyklotrasy bez terénnych úprav

Norma STN 01 8028 rieši rozdelenie cykloturistických trás, stanovuje tvar, rozmery, farby a spôsob použitia prvkov cykloturistického značenia. Prvky cykloturistického značenia sú rozdelené na cykloznačky a cykloturistické smerovky a tabuľky.

C1. Značenie cyklotrasy maľovanými značkami

Ak sa realizuje značenie maľovanými značkami napr. na chodníku alebo komunikácii je potrebné získať súhlas vlastníka s vedením a vyznačením trasy aj v zmysle charakteru územia, kde bude cykloturistická trasa umiestnená. V prvom stupni ochrany sa neposkytuje územná ochrana a tak tu možno pomerne jednoducho budovať a značiť cykloturistické trasy. K druhému stupňu patria všeobecne chránené krajinné oblasti, k tretiemu národné parky a k štvrtému a piatemu národné prírodné rezervácie, chránené prírodné útvary a pod. Ak sa realizuje značenie cykloturistickej trasy na území, na ktorom platí II. stupeň ochrany, vyžaduje sa súhlas orgánu ochrany prírody na budovanie a vyznačenie turistického chodníka, náučného chodníka, bežeckej trasy, lyžiarskej trasy, cyklotrasy alebo mototrasy. V druhom a treťom stupni je zakázaný vjazd s bicyklom na pozemky za hranicami zastavaného územia obce mimo diaľnice, cesty, miestnej komunikácie, účelovej komunikácie a vyznačenej

cykloturistickej trasy. Na území, na ktorom platí druhý stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na budovanie a vyznačenie cykloturistickej trasy. Vo štvrtom a piatom stupni ochrany sa neuvažuje v zákone s pohybom na bicykli, ako aj značením cykloturistickej trasy. V prípade potreby sa to však dá riešiť požiadanim o udelenie výnimky na Ministerstve životného prostredia SR.

Maľované cykloznačky tvoria základ značenej cykloturistickej trasy. Maľované značky sa umiestňujú aj na miesta, kde sa pripievňujú prvky cykloturistickej orientácie – smerovky. Má to zmysel v prípade, že ak dôjde k ukradnutiu alebo poškodeniu smeroviek, nemá to vplyv na orientáciu cykloturistu, nakoľko maľovaná značka ho bezpečne trasou prevedie.

Maľovaná cykloznačka má rozmer 125x125 mm. Na bielom štvorci je maľované písmeno „C“, ktoré má farbu červenú, modrú, zelenú alebo žltú. Farba písmena je zhodná s farebným označením trasy. Značka je maľovaná vonkajšou, olejovou alebo syntetickou farbou. Značky sa maľujú vo výške očí na existujúce betónové, drevené, kovové stĺpy a iné pevné zariadenie. Môžu byť maľované i na stromy. Takisto sa maľujú na malé orientačné stĺpiky. Značka musí byť dobre viditeľná a musí jasne určovať priebeh značenej cykloturistickej trasy, musí byť vždy tam, kde ju cykloturista

hľadá a potrebuje. Pre umiestnenie značky sa vyberajú objekty trvalého rázu, o ktorých sa dá predpokladať, že v dohľadnej dobe nebudú odstránené alebo upravené a ich povrch zaručuje maximálnu životnosť značky.

C2. Značenie cyklotrasy umiestňovaním informačných prvkov na existujúce alebo novoosadené objekty

Umiestňovanie prvkov cykloturistickej orientácie (detailnejšie popísané v Časti I., 2.3 Prvky cykloturistickeho značenia) má svoje pevné zásady, ktorými sa riadi každý cykloznačkáč. Musí byť zaistené uspokojivé informovanie cykloturistov o priebehu značených ciest. Keď je objekt pre umiestnenie orientácie súkromným majetkom, je potrebné si vyžiadať súhlas majiteľa pre jej vyvesenie. Podobne pri osádzaní cykloturistických smerovníkov sa musí požiadať súhlas príslušných majiteľov, resp. užívateľov pozemkov alebo zariadení.

Na území, na ktorom platí II. stupeň ochrany, sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody na umiestnenie informačného, reklamného alebo propagačného zariadenia za hranicami zastavaného územia obce.

Výrobky, konštrukcie a predmety, na ktoré sa nevzťahuje zákon č. 201/2022 Z.z. a ktoré nepodliehajú ohláseniu ani povoleniu podľa tohto zákona a zároveň súvisia s výstavbou cyklotrás a ich infraštruktúrou sú:

a) dopravné značky a dopravné zariadenia, ktoré nie sú stavbou podľa tohto

to zákona,

b) opisné značky a vodohospodárske značky,

c) turistický smerovník alebo informačný panel s mapou alebo inou náučnou informáciou textového alebo obrazového charakteru umiestnený na turistickej trase.

Navrhovateľ cykloturistickej trasy musí podať v prípade umiestňovania informačných prvkov na trase na príslušný stavebný úrad žiadosť o povolenie informačného, reklamného a propagačného zariadenia v zmysle Vyhlášky č. 453/2000 Ministerstva životného prostredia SR. Toto platí aj v prípade schvaľovania cykloturistickej trasy spojenej s terénnymi úpravami.

V žiadosti o povolenie informačného, reklamného a propagačného zariadenia sa uvedie

a) meno, priezvisko (názov) a adresa (sídlo) žiadateľa,

b) druh, účel a čas trvania informačného, reklamného a propagačného zariadenia,

c) označenie stavby alebo parcelné číslo pozemku podľa katastra nehnuteľností, na ktorom sa má informačné, reklamné a propagačné zariadenie umiestniť, s uvedením vlastníckych alebo iných práv,

d) zoznam účastníkov konania, ktorí sú žiadateľovi známi.

K žiadosti o povolenie informačného, reklamného a propagačného zariadenia sa pripojí

a) dokumentácia obsahujúca návrh informačného, reklamného a propagač-

ného zariadenia a jednoduchý náčrt jeho umiestnenia v primeranej mierke v dvoch vyhotoveniach,

b) doklad, ktorým žiadateľ preukazuje vlastnícke alebo iné právo umiestniť na stavbe alebo pozemku navrhované informačné, reklamné a propagačné zariadenie,

c) rozhodnutia, stanoviská, vyjadrenia, súhlasy, posúdenia alebo iné opatrenia dotknutých orgánov štátnej správy.

Ak je to vzhľadom k umiestneniu alebo ku konštrukčnému riešeniu informačného, reklamného a propagačného zariadenia potrebné, v žiadosti sa ďalej uvedie alebo sa k nej pripojí:

a) náčrt alebo fotografia nehnuteľnosti alebo aj jej okolia, ktoré preukazujú vhodnosť začlenenia informačného, reklamného a propagačného zariadenia do priestoru a jeho výtvarné riešenie,

b) technický opis konštrukčného riešenia informačného, reklamného a pro-

pagačného zariadenia a jeho inštalácie vrátane údajov o vhodnosti použitých materiálov z hľadiska bezpečnosti, stability a mechanickej odolnosti nosnej konštrukcie a jej upevnenia; ak ide o svetelné zariadenie, technický opis spôsobu jeho napojenia na elektrické vedenie,

c) doklady o rokovaníach s vlastníkmi (správcami) stavby alebo pozemku a s účastníkmi konania, ak sa konali pred podaním žiadosti,

d) údaje o tom, či sa prevádzka informačného, reklamného a propagačného zariadenia dotkne práv iných osôb, napr. osvetlením, zakrytím svetla, hlučnosťou.

Všetky typy cyklosmeroviek a cyklotabuliek sa odporúča zhotoviť z plastu alebo z kovu, ktorý má úpravu proti korózii. Všetky prvky cykloturistickej orientácie sa upevňujú na stĺpiky a iné existujúce zariadenia pomocou S-pásky.

Záver

Budovanie cyklotrás v intraviláne a extraviláne obcí je zložitý proces, ktorý si vyžaduje splnenie niekoľkých krokov, ktoré sme uviedli v tejto príručke. Celkový výsledok však stojí za to a vybudovaním nových cyklotrás sa zatriktívnicelý okres Lučenec a prispeje sa k rozvoju cestovného ruchu v regióne.

Netreba však zabúdať, že pri plánovaní novej cykloturistickej trasy je potrebné počítať aj s nasledovnými položkami ako:

- náklady na rekognoskáciu trás
- náklady na predjednanie
- náklady na spracovanie zjednodušenej dokumentácie
- náklady na územné konanie alebo iné legalizačné konanie
- náklady na výrobu prvkov značenia cykloturistických trás
- náklady na vynútené dopr. značenie
- náklady pre práce potrebné pre vyznačenie cykloturistických trás
- neskoršie náklady potrebné pre údržbu cykloturistických trás.

Zoznam použitej literatúry

- Zákon č. 91/2010 Z. z. o podpore cestovného ruchu
- Zákon č. 416/2001 Z.z. o prechode niektorých pôsobností orgánov štátnej správy na obce a na vyššie územné celky
- Zákon č. 135/1961 Zb. - Zákon o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška Ministerstva vnútra Slovenskej republiky č. 9/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 453/2000 Z.z.
- Zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 200/2022 Z.z. o územnom plánovaní
- Zákon č. 201/2022 Z.z. o výstavbe
- Zákon č. 40/1964 Zb. - Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (vodný zákon)
- Technická norma STN 01 8028
- Slovenský cykloklub: Chcem cyklotrasu, ako na to? Alebo 20 základných otázok k budovaniu cykloturistických trás, Slovenský cykloklub 2011
- Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR: Národná stratégia rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v Slovenskej republike, 2015, druhé vydanie
- Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR: TECHNICKÉ PODMIENKY, NAVRHOVANIE CYKLISTICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY, s účinnosťou od 10.06.2019, technický predpis 085 /TP 085/
 - <https://www.cykloklub.sk/evidencia-cykloturistickych-tras>
 - <https://www.cykloklub.sk/drobna-cyklisticka-infrastruktura>
 - <https://rabbsk.dobrykraj.sk/kostova-siet-bbsk-2021/> - Rozvojová agentúra BBSK, n.o.
 - www.cykloportal.sk
 - https://www.slovensko.sk/sk/agentdy/agenda/_uzemna-ochrana-prirody-a-kraji
 - www.regionnovohrad.sk – Oblastná organizácia cestovného ruchu Turistický Novohrad a Podpoľanie
- fotografie: pixabay- unsplash.com

OP EVS DOP-PO1-SC1.1-2019-2 314011APX2

**Podpora rozvoja a optimalizácie verejných politík
v samosprávach okresu Lučenec**

Európska únia
Európsky sociálny fond

Prijímatel': *Mesto Fil'akovo*

Názov projektu: *Podpora rozvoja a optimalizácie verejných politík v samosprávach okresu Lučenec*

Názov aktivity projektu: *Optimalizácia verejných politík – Manuály na 5 oblastí kompetencií samospráv*

Začiatok aktivity: *05/2021*

Koniec aktivity: *10/2023*

OP EVS DOP-PO1-SC1.1-2019-2 314011APX2

Tento projekt je podporený z Európskeho sociálneho fondu.